72. అల్ జిన్న్ (జిన్నులు, అగోచరప్రాణులు) సూరా

పరిచయం

ఈ సూరా మక్కా కాలానికి చెందినది. ఇందులో మొత్తం 28 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఏకదైవారాధన, ప్రవక్తల పరంపర గురించి ఈ సూరా ముఖ్యంగా వివరించింది. మొదటి ఆయతులో ప్రస్తావనకు వచ్చిన జిన్నులు అన్న పదాన్ని ఈ సూరాకు పేరుగా పెట్టడం జరిగింది. దివ్యఖుర్ఆన్ ప్రాముఖ్యానికి జిన్నులు కూడా ప్రభావిత మయ్యాయని తెలియజేయడం ద్వారా ఖుర్ఆన్ ఔన్నత్యాన్ని విశదీకరించడం జరిగింది. జిన్నులు రెండు రకాలని, కొందరు మంచివారని, కొందరు చెడ్డవారని తెలిపింది. కొందరు జిన్నులు దైవవాణిని విన్న తర్వాత దానిని విశ్వసించారు. ఈ సూరా ఏకదైవారాధన ప్రాముఖ్యాన్ని నొక్కి చెప్పింది. అల్లాహ్‌కు భాగస్వాములను చేర్చడం మహాపరాధమనీ, దానికి దూరంగా ఉండాలని బోధించింది. అల్లాహ్‌కు కుమారులు ఎవరూ లేరని, ఆయనకు భాగస్వాములు కూడా లేరని, ఆయనకు అగోచరాలు (కంటికి కనబడనివి) అన్నీ తెలుసనీ, అల్లాహ్‌ను, ఆయన ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం)ను తిరస్కరించిన వారు నరకాగ్నికి ఆహుతి అవుతారని హెచ్చరించింది. ప్రవక్త ముహమ్మద్(సఅసం)ను అల్లాహ్ ఎన్నుకుని తన సందేశాన్ని మానవాళికి చేరవేయడానికి పంపాడని, మానవులు ఆయనకు విధేయత చూపాలని, అల్లాహ్‌కు భాగస్వాములుగా ఎవరినీ నిలబెట్టరాదని బోధించింది.

72. అల్ జిన్న్ సూరా

سُورَةُ الجِنّ

అవతరణ : మక్కా ఆయతులు :28

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قُلْ اُوْحِيَ اِلَيَّ اَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوْٓا اِنَّا سَمِعْنَا قُرْاٰنًا عَجَبًا ۝١

1 (ఓ ముహమ్మద్ – సఅసం!) వారికి చెప్పు : నాకు దివ్యవాణి (వహీ) ద్వారా ఇలా తెలియజేయబడింది – జిన్నుల సమూహం ఒకటి[1] (ఖుర్ఆన్‌ను) విన్నది. వారు (తమ వాళ్లతో) ఇలా అన్నారు : "మేమొక అద్భుతమైన ఖుర్ఆన్‌ను విన్నాము."[2]

يَّهْدِيْٓ اِلَى الرُّشْدِ فَاٰمَنَّا بِهٖ ۭ وَلَنْ نُّشْرِكَ بِرَبِّنَآ اَحَدًا ۝٢

2 "అది సన్మార్గం వైపు దర్శకత్వం వహిస్తోంది.[3] అందుకే మేము దానిని విశ్వసించాము.[4] ఇక నుంచి మేము ఎవరినీ – ఎన్నటికీ – మా ప్రభువుకు సహవర్తుల్ని కల్పించము."[5]

1. ఈ సంఘటనకు సంబంధించిన కొన్ని వివరాలు ఇంతకు ముందు అహ్‌ఖాఫ్ సూరా– 29వ వచనానికి వివరణగా వచ్చాయి. 'నఖ్‌లా' అనే ఒక లోయలో దైవప్రవక్త (స) తన సహచరులను ఫజ్ర్ నమాజ్ చేయిస్తూ ఉండగా జిన్నుల సమూహం ఒకటి అటువైపుగా వెళుతూ మహాప్రవక్త (స) నోట ఖుర్ఆన్ పారాయణం విన్నది. దానికి వారెంతో ప్రభావితులయ్యారు. వారు ఖుర్ఆన్ విన్న సంగతి దైవప్రవక్త (స)కు కూడా తెలీదు. దైవవాణి (వహీ) ద్వారా ఆయన (స)కు ఈ విషయం తెలియజేయబడింది.

2. మేము విన్న ఆ ఖుర్ఆన్ చాలా గొప్పది. అరబీ భాషరీత్యా, తేటదనం దృష్ట్యా అద్భుతమైనది. బోధనాతీరు దృష్ట్యా అది అమోఘం. శుభాల రీత్యా ఎంతో విచిత్రమైనది. (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్).

3. ఈ ఖుర్ఆన్‌లోని మరో సుగుణం ఏమిటంటే అది సన్మార్గాన్ని చూపిస్తుంది. సత్యాన్ని చాలా చక్కగా విశ్లేషించి చెబుతుంది. నిజదైవాన్ని కనుగొనే జిజ్ఞాసను రేకెత్తిస్తుంది.

4. అంటే – మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను విన్నంతనే అది ఖచ్చితంగా దైవవాక్కు అని, అది మానవ కల్పితం కాదని తెలుసుకున్నాము. ఈ ఆయతులో అవిశ్వాసులకు హెచ్చరిక

3 “ఇంకా – మా ప్రభువు మహిమ అత్యున్నతమైనది. ఆయన తన కోసం (ఎవరినీ) భార్యగాగానీ, కొడుకుగాగానీ చేసుకోలేదు.”[6]

وَّاَنَّهٗ تَعٰلٰى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَّلَا وَلَدًا ۝٣

4 “ఇంకా – మనలోని మూర్ఖుడు అల్లాహ్ గురించి సత్యవిరుద్ధమైన మాటలు పలికే వాడు.”[7]

وَّاَنَّهٗ كَانَ يَقُوْلُ سَفِيْهُنَا عَلَى اللّٰهِ شَطَطًا ۝٤

ఉంది. ముఖ్యంగా మక్కావాసులకు! జిన్నులు ఒకసారి వినగానే ఈ వాణిని విశ్వసించారు. కొన్ని వాక్యాలు వినేసరికే వారి జీవితాలు మారిపోయాయి. ఈ వాక్కు మానవవాక్కు కాదన్న సత్యాన్ని కూడా వారు గ్రహించారు. కాని మానవులకు, ముఖ్యంగా వారి నాయకమన్యులకు ఈ గ్రంథం బుర్రకెక్కలేదు. మరి చూడబోతే వారు దైవప్రవక్త (సఅసం) నోట ఎన్నోసార్లు ఖుర్ఆన్ పారాయణం విన్నారు. మరి ఆ ప్రవక్త కూడా బయటి నుంచి వచ్చినవాడు కాదు, స్వయంగా వారిలో నుంచి ప్రభవింపజేయబడిన వాడే. మరి ఖుర్ఆన్ కూడా పరభాషలో కాకుండా వారి మాతృభాషయైన అరబీలోనే వచ్చింది. అయినప్పటికీ వారు దీనిని విశ్వసించటానికి ఎందుకు తటపటాయిస్తున్నారు?

5. ఆయన సృష్టితాల్లో నుంచిగానీ, ఇతరత్రా చిల్లరదేముళ్లనుగానీ మేము అల్లాహ్‌కు సాటిగా నిలబెట్టబోము. ఎందుకంటే ఆయన తన గుణగణాల రీత్యా, అధికారాల దృష్ట్యా విలక్షణమైన వాడు. ఆయనను సరిపోలిన వారెవరూ లేరు.

6. అంటే ప్రాణులు కల్పించే భాగస్వామ్యాలకు మన ప్రభువు అతీతుడు, ఉన్నతుడు. అటువంటి మహోన్నతునికి భార్యను, సంతానాన్ని ఆపాదించటం మహాపాతకం. – ఈ విధంగా జిన్నులు ముష్రిక్కుల (బహుదైవారాధకుల) మూఢనమ్మకాన్ని ఎండగట్టారు.

7. **‘మనలోని మూర్ఖుడు’** అంటే వాడు షైతాన్ అని కొందరు భావిస్తున్నారు. జిన్నాతుల సహచరులు అని మరికొందరు అభిప్రాయపడ్డారు. అల్లాహ్‌కు సంతానం కలదని ఆ మూర్ఖులు తలపోసేవారు. **‘షతతా’** అంటే అన్యాయం, అబద్ధం, ఘోరం, మిథ్య, తిరస్కార వైఖరికి పరాకాష్ఠ అని అర్థం. అంటే మధ్యే మార్గానికి అతిదూరం, హద్దుమీరి పోవటం అని భావం. అల్లాహ్‌కు సంతానం కలదన్న మాట సమత్వం, సమతూకం నుండి తొలగిపోయినమాట. ఇలాంటి మాటల్ని మూర్ఖులు మాత్రమే పలుకుతారు. పైగా ఇది బరితెగించిన పోకడ! అబద్ధాలరాయుళ్లు మాత్రమే ఇలాంటి కల్లబొల్లి మాటల్ని నిజదైవానికి ఆపాదిస్తారు.

5 "మనుషులైనా, జిన్నులైనా అల్లాహ్‌కు అబద్ధాలు అంటగట్టడం అనేది అసంభవ మని మనం అనుకున్నాము."[8]

وَّاَنَّا ظَنَنَّآ اَنْ لَّنْ تَقُوْلَ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ۝۵

6 "అసలు విషయమేమిటంటే కొందరు మనుషులు కొందరు జిన్నాతుల శరణు వేడేవారు.[9] ఈ కారణంగా జిన్నాతుల పొగరు మరింత పెరిగిపోయింది."[10]

وَّاَنَّهٗ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْاِنْسِ يَعُوْذُوْنَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوْهُمْ رَهَقًا ۝۶

7 "అల్లాహ్ ఎవరినీ పంపడని (లేక ఎవరినీ తిరిగి బ్రతికించడని) మీరు తలపోసినట్లుగానే మనుషులు కూడా తలపోశారు."

وَّاَنَّهُمْ ظَنُّوْا كَمَا ظَنَنْتُمْ اَنْ لَّنْ يَّبْعَثَ اللّٰهُ اَحَدًا ۝۷

8 "మేము ఆకాశంలో బాగా వెదికాము. అది అప్రమత్తులైన పహరాదారులతో, అగ్ని జ్వాలలతో నిండి ఉండటం చూశాము."[11]

وَّاَنَّا لَمَسْنَا السَّمَآءَ فَوَجَدْنٰهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيْدًا وَّشُهُبًا ۝۸

9 "లోగడ మనం విషయాలు వినటానికి ఆకాశంలో పలుచోట్ల (మాటేసి) కూర్చునే

وَّاَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ ؕ فَمَنْ يَّسْتَمِعِ

8. అందుకే అల్లాహ్ గురించి వారు ఏం చెప్పినా నిజమని నమ్మేవాళ్ళం. కాని ఖుర్‌ఆన్ వాణిని విన్న తరువాత నిజానిజాలు మాకు తెలిశాయి.

9. ముఖ్యంగా అజ్ఞానకాలంలో వారు సుదీర్ఘ ప్రయాణాలు చేస్తున్నప్పుడు – మార్గ మధ్యంలో ఏ లోయలోనైనా విడిది చేసినప్పుడు ఆ ప్రదేశంలోని పెద్దల శరణు కోరినట్లే జిన్నాతుల రక్షణ కోరేవారు. ఇస్లాం ఈ సంప్రదాయాన్ని నిర్మూలించి, ఒక్కడైన అల్లాహ్ శరణు మాత్రమే కోరాలని తాకీదు చేసింది.

10. మానవుల్లో కొందరు తమ శరణు వేడటం చూసి జిన్నాతులు మరింతగా రెచ్చి పోయారు. తామేం చేసినా సమ్మతమేనన్న మొండి ధైర్యం జిన్నులలో కలగసాగింది.

11. అంటే – నిత్యం దైవదూతలు ఆకాశంలో పహరా కాస్తున్నారు. ఆకాశంలోని విషయాలు షైతానుల శక్తుల చెవిన పడకుండా వారు చూస్తూ ఉంటారు. ఒకవేళ ఏ షైతాను అయినా చాటుమాటుగా ఏదైనా వినదలిస్తే నక్షత్రాలు జ్వాలలై వారిపై విరుచుకు పడతాయి. **'హరసున్'** (حَرَسٌ) అంటే పహరా కాసేవారు.

الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَّصَدًا ۝٩

వాళ్ళం.[12] ఇప్పుడు ఎవరయినా చెవి యొగ్గి వినదలిస్తే, తన కోసం కాచుకుని ఉన్న అగ్నిజ్వాలను అతను పొందుతు న్నాడు."[13]

وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَن فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝١٠

10 "ఇంకా – భూమిలో ఉన్న వారికోసం ఏదైనా కీడు తలపెట్టబడినదో లేక వారి ప్రభువు వారికి సన్మార్గ భాగ్యం ప్రసాదించ గోరుతున్నాడో మాకు తెలియదు."[14]

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَٰلِكَ ۖ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا ۝١١

11 "ఇంకా ఏమిటంటే – మనలో కొందరు సజ్జనులుంటే మరికొందరు తద్భిన్నంగా ఉన్నారు. మన దారులు వేర్వే రుగా ఉన్నాయి."[15]

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا ۝١٢

12 "మనం భూమిలో అల్లాహ్‌ను అశక్తుణ్ణి చేయటంగానీ, పారిపోయి (ఊర్ధ్వలోకాల్లో) ఆయన్ని ఓడించటంగానీ మనవల్ల కాని పని అని మాకర్థమైపోయింది."[16]

12. గతంలో మనం చాటుమాటుగా ఆకాశ విశేషాలు కొన్నింటిని విని జ్యోతిష్యులకు, మంత్రగాళ్లకు చేరవేసేవాళ్ళం. వాళ్ళేమో తమ తరఫున మరికొన్ని అబద్ధాలను కల్పించి తమ పబ్బం గడుపుకునేవాళ్లు.

13. కాని ముహమ్మద్ (సఅసం) ప్రభవనం తరువాత మన ఆటలు సాగటం లేదు. ఇప్పుడు మనలో ఎవరు ఆకాశంలోకి తొంగిచూసినా ఒక అగ్ని జ్వాల అతన్ని వెంటాడుతుంది.

14. అంటే – ఆకాశంలో కట్టుదిట్టమైన ఈ భద్రతా ఏర్పాట్ల ద్వారా దేవుడు భూలోకంలో ఏదైనా పథకానికి కార్యరూపం ఇవ్వదలిచాడో లేక భూలోక వాసులను శిక్షించదలిచాడో లేక ప్రవక్త ద్వారా ఏదైనా మహోపకారం మానవాళికి చేయదలిచాడో మాకు తెలీదు.

15. అంటే – మన అభిమతాలు, సిద్ధాంతాలు విభిన్నంగా ఉన్నాయి. మనం వివిధ సమూహాలుగా వేర్పడి, వివిధ జీవన దృక్పథాలను అవలంబిస్తున్నాము – దీని భావం ఏమిటంటే జిన్నులలో కూడా ముస్లింలు, యూదులు, క్రైస్తవులు, జోరాస్ట్రియన్లు, ముష్రిక్కులు, నాస్తికులు తదితరులు ఉంటారు. మరికొంతమంది వ్యాఖ్యాతల

13 "మేము మాత్రం సన్మార్గబోధను వినగానే దానిని విశ్వసించాం. ఇక ఎవడు తన ప్రభువును విశ్వసించినా అతనికి ఎలాంటి నష్టంగానీ, అన్యాయంగానీ జరుగుతుందన్న భయం ఉండదు."[17]

وَّاَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدٰٓى اٰمَنَّا بِهٖ ؕ فَمَنْ يُّؤْمِنْۢ بِرَبِّهٖ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَّلَا رَهَقًا ۟ۙ (١٣)

14 "ఇంకా – మనలో కొందరు ముస్లింలై (దైవవిధేయులై) ఉంటే, మరికొందరు సన్మార్గం నుండి తొలగి ఉన్నారు.[18] కనుక విధేయతా వైఖరిని అవలంబించిన వారు సన్మార్గాన్ని అన్వేషించుకున్నారు."

وَّاَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُوْنَ وَمِنَّا الْقٰسِطُوْنَ ؕ فَمَنْ اَسْلَمَ فَاُولٰٓئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا (١٤)

15 "సన్మార్గం నుండి తొలగిపోయి, అపవాదానికి లోనైనవారు – నరకానికి ఇంధనం అవుతారు."[19]

وَاَمَّا الْقٰسِطُوْنَ فَكَانُوْا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ۟ۙ (١٥)

16 ఇంకా (ఓ ప్రవక్తా! వారికి చెప్పు) : వీరు గనక సన్మార్గంపై నిలకడగా ఉంటే మేము వారికి పుష్కలంగా నీళ్లు త్రాగించి ఉండేవారం.

وَّاَنْ لَّوِ اسْتَقَامُوْا عَلَى الطَّرِيْقَةِ لَاَسْقَيْنٰهُمْ مَّآءً غَدَقًا ۟ۙ (١٦)

17 తద్వారా వారిని ఈ విషయంలో పరీక్షించటానికి![20] మరెవడు తన ప్రభువు

لِّنَفْتِنَهُمْ فِيْهِ ؕ وَمَنْ يُّعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهٖ يَسْلُكْهُ

ప్రకారం జిన్నుల్లోని ముస్లింలలో కూడా అనేక వర్గాలుంటాయి (ఫత్హుల్ ఖదీర్). **'ఖిదదన్'** (قِدَدًا) అంటే ముక్క అని అర్థం. ప్రజల వ్యవహారాలు పరస్పరం భిన్నంగా మారిపోయినప్పుడు అరబీలో "సారల్ ఖౌము ఖిదదన్" అని అనటం కద్దు.

16. ఇక్కడ **'జన్న'** (ظَنّ) అనే అరబీ పదం జ్ఞానం, నమ్మకం అన్న భావంలో ప్రయోగించ బడింది.

17. అంటే – అతను చేసిన సత్కార్యాల ప్రతిఫలం తగ్గించబడుతున్న భయం అతనికి ఉండనవసరం లేదు. అలాగే అతనివల్ల జరిగిన దుష్కార్యాలు ఎక్కువచేసి చూప బడతాయన్న ఆందోళన కూడా అతనికి అక్కర లేదు.

18. అంటే – ముహమ్మద్ (స)ను అంతిమ దైవప్రవక్తగా నమ్మినవారు సిసలైన దైవవిధేయులు. ఆయన (స) దైవదౌత్యాన్ని తిరస్కరించినవారు అవిధేయులు,

ధ్యానం నుండి ముఖం త్రిప్పుకుంటాడో అతన్ని అల్లాహ్ కఠినమైన శిక్షకు లోను చేస్తాడు.[21]

عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾

18 ఇంకా – మస్జిదులు కేవలం అల్లాహ్ కొరకే ప్రత్యేకించబడ్డాయి. కాబట్టి (వాటిలో) అల్లాహ్‌తోపాటు ఇతరులెవరినీ పిలవకండి.[22]

وَّاَنَّ الْمَسٰجِدَ لِلّٰهِ فَلَا تَدْعُوْا مَعَ اللّٰهِ اَحَدًا ﴿١٨﴾

అన్యాయపరులు, సత్యమార్గం నుండి తొలగిపోయినవారుగా పరిగణించబడతారు.

19. దీన్నిబట్టి అవగతమయ్యేదేమిటంటే మనుషుల మాదిరిగానే జిన్నాతులు కూడా స్వర్గంలో, నరకంలో ప్రవేశిస్తారు. వారిలోని అవిశ్వాసులు, దుర్మార్గులు నరకానికి ఆహుతి అవగా ముస్లింలు, మంచివారు స్వర్గానికి పోతారు. ఈ వాక్యంతో జిన్నాతుల సంభాషణ ముగిసింది. తరువాతి ఆయతు నుండి దైవవాక్కు మొదలవుతుంది.

20. ఇక్కడ **'తరీఖ'** అంటే సన్మార్గం, ఇస్లాం అని అర్థం. **'గదఖున్'** (غَدَقًا) అంటే చాలా అని భావం. అంటే ప్రపంచంలో వారికి సిరిసంపదల్ని, ఆర్థిక ఒనరుల్ని ప్రసాదించి పరీక్షిస్తాము. ఈ విషయమే వేరొకచోట ఈ విధంగా చెప్పబడింది : "నగరాల ప్రజలు విశ్వసించి, భయభక్తుల వైఖరిని అవలంబించి ఉంటే మేము వారి కొరకు ఆకాశంలోని, భూమిలోని శుభాల ద్వారాలను తెరచి ఉండేవారం" (అల్ ఆరాఫ్ – 96). ఈ మాటే గ్రంథవహుల్ని కూడా ఉద్దేశించి చెప్పబడింది: "... వారు గనక అలా చేసి ఉంటే వారి కొరకు ఆహారం పైనుండి వర్షించేది. క్రింది నుండి పొంగి వుండేది." (అల్ మాయిద–66). మక్కాలోని అవిశ్వాసులపై కరువు కాటకాలు వచ్చినప్పుడు ఈ ఆయతు అవతరించిందని కొంతమంది వ్యాఖ్యాతలు అభిప్రాయపడ్డారు.

'తరీఖ' అనే పదాన్ని 'అపమార్గం' అన్న భావంలో కూడా అనువదించటం జరిగింది. ఈ భావంలో గనక తీసుకుంటే దేవుడు మానవులకు సిరిసంపదలను ప్రసాదించి వారికి విడుపును, అవకాశాన్ని ఇస్తూ పోతున్నాడనీ, ఈ సిరిసంపదలు దైవప్రసన్నతకు ప్రతీకలు కావనీ, పైగా ఇవి దైవపరీక్షకు ఆనవాళ్లని అర్థం చేసుకోవాలి. మరిన్ని వివరాలకై చూడండి : అల్ అన్ఆమ్ సూరా (44), అల్ మూమినూన్ (55, 56). ఆయతులోని "పరీక్షించటానికి" అన్న పదం దృష్ట్యా ఇమామ్ ఇబ్నె కసీర్ ఈ రెండవ అర్థానికే ప్రాధాన్యతనిస్తుండగా, ఇమామ్ షౌకానీ మాత్రం మొదటి అభిప్రాయం వైపుకే మొగ్గుచూపారు.

21. **'సఅదా'** (صَعَدًا) అంటే కఠినాతి కఠినమైన, భరించశక్యంకాని శిక్ష అని అర్థం. (ఇబ్నె కసీర్).

وَأَنَّهُۥ لَمَّا قَامَ عَبْدُ ٱللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا۟ يَكُونُونَ عَلَيْهِ
لِبَدًا ﴿١٩﴾

19 అల్లాహ్ దాసుడు (ముహమ్మద్) అల్లాహ్‌ను మాత్రమే ఆరాధించటానికి నిలబడినప్పుడు ఈ మూక అమాంతం అతనిపై విరుచుకుపడినట్లే ఉంటుంది."[23]

قُلْ إِنَّمَآ أَدْعُوا۟ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ بِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٠﴾

20 (ఓ ప్రవక్తా!) "నేనైతే కేవలం నా ప్రభువునే మొరపెట్టుకుంటాను, ఆయనకు సహవర్తులుగా ఎవరినీ చేర్చను"[24] అని చెప్పు.

قُلْ إِنِّى لَآ أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾

21 "మీకు కీడు (నష్టం) గానీ, మేలు (లాభం) గానీ చేకూర్చే అధికారం నాకు లేదు"[25] అని (ఓ ప్రవక్తా!) చెప్పు.

22. **'మస్జిద్'** అంటే సాష్టాంగ ప్రణామ స్థలం అని అర్థం. సాష్టాంగప్రణామం (సజ్దా) కూడా నమాజులో ఒక మూలాంశమే. అందువల్ల నమాజు చేసే స్థలాన్ని 'మస్జిద్'గా వ్యవహరిస్తారు. ఈ ఆయతులో చెప్పబడిన దాని సారాంశం ఏమిటంటే మస్జిదులు అల్లాహ్ ఆరాధన కొరకు ఉద్దేశించినవి. అందువల్ల మస్జిదులలో అల్లాహ్‌ను గాకుండా ఇతరులను మొరపెట్టుకోవటం, ఇతరులను అల్లాహ్‌కు భాగస్వాములుగా చేర్చటం, అవసరాలు తీరటానికి ఇతరులను అర్థించటం, ఇతరులను మొక్కుకోవటం ధర్మ సమ్మతం కానేరదు. ఆ మాటకొస్తే ఈ విషయాలు సర్వత్రా నిషిద్ధమైనవే. వీటిని గనక మస్జిదులో చేస్తే అది మరింత తీవ్రంగా పరిగణించబడుతుంది. మస్జిదుల్లో షిర్కు చేయరాదని ప్రత్యేకంగా చెప్పటంలోని ఉద్దేశం ఏమిటంటే, మస్జిదులు కేవలం అల్లాహ్ ఆరాధన నిమిత్తం నిర్మించబడతాయి. అటువంటి పవిత్ర స్థలాలలో కూడా దైవేతరులను వేడుకోవటం మొదలెడితే ఇక అంతకన్నా అమానుషమైన, దారుణమైన చేష్ట ఇంకొకటి ఉండబోదు. కాని దురదృష్టవశాత్తు కొంతమంది అవివేకులు ఇప్పుడు మస్జిదులలో సయితం అల్లాహ్‌తో పాటు ఇతరులను సహాయం కొరకు అర్థిస్తూ ఉన్నారు. అల్లాహ్‌ను వదలి ఇతరులను అర్థించే నినాదాలను, శిలాఫలకాలను వారు మస్జిదు గోడలలో అమర్చుతున్నారు. ఇంతకన్నా దారుణమైన విషయం ఇంకేముంటుందీ?

23. ఇక్కడ **'అబ్దుల్లాహ్'** (అల్లాహ్ దాసుడు) అంటే మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) అన్నమాట! దీని భావం ఏమిటంటే మనుషులు జిన్నులు – అందరూ కలసి దేవుని ఈ జ్ఞాన జ్యోతిని ఆర్పివేయాలనుకుంటున్నారు. ఈ ఆయతుకు వ్యాఖ్యాతలు పలు భావార్థాలు చెప్పారు. కాని ఇమామ్ ఇబ్నె కసీర్ మాత్రం ఈ అభిప్రాయం వైపే మొగ్గారు.

22 "అల్లాహ్ పట్టునుండి నన్నెవరూ రక్షించలేరు.[26] నేను ఆయన ఆశ్రయం తప్ప వేరొకరి ఆశ్రయాన్ని పొందలేను" అని (ఓ ప్రవక్తా! వారికి) చెప్పు.

قُلْ إِنِّي لَن يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِن دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾

23 "అయితే నా బాధ్యతల్లా అల్లాహ్ వాణిని, ఆయన సందేశాలను (ప్రజలకు) అందజేయటమే.[27] ఇక ఇప్పుడు ఎవరయినా అల్లాహ్ మాటను, అతని ప్రవక్త మాటను వినకపోతే వారికొరకు నరకాగ్ని ఉంది. అందులో వారు కలకాలం ఉంటారు."

إِلَّا بَلَاغًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ ۚ وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾

24 ఎట్టకేలకు – వారికి వాగ్దానం చేయబడుతున్నది వారు చూసుకున్నప్పుడు,[28] ఎవరి సహాయకులు బలహీనులో, ఎవరి సమూహం అతి తక్కువగా ఉందో[29] వారే తెలుసుకుంటారు.

حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾

---

24. అంటే – ఓ ముహమ్మద్ (స)! అందరూ నీకు బద్ధశత్రువులుగా మారి నీ మీద ముటా కట్టినప్పుడు నువ్వు వారికి చెప్పెయ్యి – నేను మాత్రం ఒక్కడైన ప్రభువునే ఆరాధిస్తానని! ఆయన్నే శరణు వేడుతానని!! ఆయన్నే నమ్ముకుంటానని!!!

25. మిమ్మల్ని సన్మార్గానికి తెచ్చే లేక మిమ్మల్ని మార్గవిహీనుల్ని చేసే అధికారంగానీ, మీకు లాభనష్టాలు చేకూర్చే శక్తిగానీ నాకు లేదు. నేను విశ్వప్రభువుచే నియమించబడిన దాసుడను, సందేశహరుడను మాత్రమే. దైవసందేశాన్ని ఉన్నదున్నట్టు దైవదాసులకు చేరవేయటమే నా కర్తవ్యం.

26. ఒకవేళ నేను గనక ఆ పరమ ప్రభువును ఎదిరిస్తే, దానికిగాను ఆయన నన్ను శిక్షించదలిస్తే నన్నెవరూ ఆదుకోలేరు.

27. అల్లాహ్ పట్టునుండి నన్ను కాపాడేది ఏదయినా ఉందంటే అది నా విధ్యుక్త ధర్మమైన సందేశ ప్రచారమే. ఈ బాధ్యతా నిర్వహణను దేవుడు నాపై తప్పనిసరిగా చేశాడు.

28. అంటే – వీరు దైవప్రవక్త (సఅసం) మరియు విశ్వాసుల పట్ల కడదాకా విరోధులుగా ఉండి, కడకు ప్రపంచంలోనో లేదా పరలోకంలోనో దేవుడు వాగ్దానం చేసిన శిక్షను చవిచూసినప్పుడు వాస్తవమేమిటో తెలిసివస్తుంది.

25 (ఓ ప్రవక్తా! వారికి) చెప్పు : “మీతో వాగ్దానం చేయబడుతున్న విషయం (శిక్ష) సమీపంలోనే ఉందో లేక నా ప్రభువు దానికోసం దూరపు గడువును నిర్ణయిస్తాడో నాకు తెలీదు.”[30]

قُلْ إِنْ أَدْرِيٓ أَقَرِيبٌ مَّا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُۥ رَبِّيٓ أَمَدًا ﴿٢٥﴾

26 “ఆయన అగోచర జ్ఞానం కలవాడు. తన అగోచర విషయాలను ఆయన ఎవరికీ తెలుపడు.....

عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٦﴾

27 “........ తాను ఇష్టపడిన ప్రవక్తకు తప్ప![31] అయితే ఆ ప్రవక్తకు ముందూ, వెనుకా కూడా తన పహరాదారులను నియమిస్తాడు.[32]

إِلَّا مَنِ ٱرْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُۥ يَسْلُكُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ رَصَدًا ﴿٢٧﴾

29. అంటే – విశ్వాసులకు అండగా నిలిచిన వాడు శక్తిహీనుడో లేక ముష్రిక్కుల సహాయకుడు శక్తిహీనుడో ఆ సమయంలో తెలిసిపోతుంది. ఏకదైవారాధకుల సంఖ్య అల్పమైనదో లేక దైవేతర పూజారుల సంఖ్య అల్పమైనదో కూడా వారికి విదితమైపోతుంది. దీని భావమేమిటంటే ముష్రిక్కులకు ఆనాడు అండగా నిలిచేవాడెవడూ అసలుండడు. కాగా; అసంఖ్యాకమైన అల్లాహ్ సేనల ముందు ఈ ముష్రిక్కుల సంఖ్య అత్యల్పంగా కనిపిస్తుంది.

30. ఇంతకీ వాగ్దానం చేయబడిన ఆ విషయం ఏమిటి? అది శిక్షా? లేక ప్రళయదినమా? ఏమైనప్పటికీ అది అతీంద్రియజ్ఞానానికి సంబంధించినది. కాబట్టి అది దగ్గరలో ఉందో, దూరాన ఉందో దేవునికే తెలుసు.

31. అగోచర విషయాలలో తాను తలచిన కొన్నింటిని దేవుడు తన ప్రవక్తకు తెలియపరుస్తాడు. ఆ విషయాలు దైవదౌత్యంతో ముడిపడి ఉంటాయి లేక దైవదౌత్య ధృవీకరణకు నిదర్శనంగా ఉంటాయి. కొన్ని విషయాలను దేవుడు తన ప్రవక్తకు తెలిపినంత మాత్రాన ప్రవక్త అగోచరాల జ్ఞాని అయిపోడు. ఎందుకంటే దైవప్రవక్తకు కూడా అగోచర విషయాల జ్ఞానం ఉంటే మరి దేవుని తరఫున అగోచర విషయాలు తెలుపబడటంలో అర్థమే ఉండదు. అందుచేత అగోచర విషయాల జ్ఞాని ఒక్క అల్లాహ్ మాత్రమే.

32. ఎందుకంటే దైవవాణి అవతరణ సమయంలో దైవప్రవక్తకు ముందూ వెనుకా

لِيَعْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا رِسَٰلَٰتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

28 వారు తమ ప్రభువు సందేశాన్ని అందజేశారని తెలియటానికి (ఈ ఏర్పాటు జరిగింది).[33] ఆయన వారి పరిసరాలన్నింటినీ పరివేష్ఠించి,[34] ఒక్కో వస్తువును లెక్కపెట్టి ఉంచాడు.[35]

దైవదూతలు కాపలాదారులుగా ఉంటారు. ఆ రహస్య విషయాలు షైతానుల, జిన్నాతుల చెవిన పడకుండా వారు జాగ్రత్త వహిస్తారు.

33. ఇంత గట్టి బందోబస్తు చేయటంలోని ఉద్దేశం ఏమిటంటే దైవదూతలు దైవసందేశాన్ని దైవప్రవక్తకు అందించారా? లేదా? దైవప్రవక్త దైవదాసులకు ఖచ్చితంగా – హెచ్చుతగ్గులు లేకుండా – అందజేశారా లేదా? చూడాలి. దైవానికి ప్రతి విషయం ముందునుంచే తెలుసు. అయినప్పటికీ ఇలాంటి సందర్భాలలో దేవుడు తన ప్రవక్తలను, దాసులను పరికించి చూస్తాడు. ఉదాహరణకు : అల్ బఖరా సూరాలోని 143వ వచనంలో "తమ ప్రవక్తను అనుసరించే వారెవరో, వెనుతిరిగిపోయేవారెవరో పరీక్షించడానికే మేము మీ ఖిబ్లాను మార్చాము" అన్నాడు.

34. **'వారి పరిసరాలను'** అంటే దైవదూతల పరిసరాలూ కావచ్చు లేదా దైవప్రవక్త పరిసరాలూ కావచ్చు.

35. ఎందుకంటే ఆయన మాత్రమే అగోచరాల జ్ఞాని. జరిగిపోయింది, జరగబోయేదీ – అన్నింటినీ ఆయన లెక్కపెట్టి ఉంచాడు. ప్రతిదీ ఆయన జ్ఞానపరిధిలో ఉంది.